

Materiální postavení a jiné finanční otázky

Rozdíly v materiálním postavení budoucích manželů (adeptů na manželství) hrají podstatnou roli jen v případě, že u mladých lidí nepřevládá vliv *sattvy*, guny čistoty, dobroty, harmonie, světla a moudrosti. Tyto otázky se obzvlášť vyhroť mezi novomanželi, na něž působí guny vášně a nevědomosti (*radžas* a *tamas*). K tomu je nutné doplnit, že se lidé zpravidla střetávají s finančními problémy v prvním roce rodinného života. Právě v tomto počátečním období společného života mohou být rozpory v mladé rodině vyvolané rozdílem v ekonomické situaci rodičů novomanželů. Posoudíme, jak se řeší problémy spojené s různou životní úrovní v případě rodin, kde převládá добрota, vášně nebo nevědomost.

- Lidé s převládající dobrotou (*sattvou*) nelpí na penězích a na bohatství. Pro ně je důležité, do jaké míry vede partner čistý a vznešený život. Jestliže je jeden z budoucích manželů zbožný, ale chudobný, zatímco druhý je zbožný a bohatý, pak se tyto rozdíly prakticky nijak neprojeví v jejich společném životě.

- Novomanželé nebo adepti na manželství, které ovlivňuje guna vášně (*radžas*), obvykle kladou důraz na vysokou životní úroveň budoucího manžela a na jeho postavení ve společnosti. Snaží se spojit svůj život s člověkem, jenž má stejné postavení ve společnosti a přibližně stejnou životní úroveň jako oni.

- Novomanželé nebo adepti na manželství, u nichž převažuje guna nevědomosti (*tamas*), se před svatbou příliš nezajímají o to, jaké postavení ve společnosti a jak vysokou životní úroveň má jejich manžel. Pro ně jsou hlavní jeho sexuální schopnosti. Avšak po svatbě se otázka financí dostává na první místo a často je kamenem úrazu v jejich společném životě.

Není pravidlem, že chudobný člověk nemá úctu ve společnosti slušných lidí. Dobrotiví lidé nepřikládají velký význam sebeobohacování a žijí někdy dost skromně, přesto ve společnosti slušných lidí vždy budou ve vážnosti.

Bohatství často kazí lidi a probouzí v nich chamtivost. Podle véd si člověk má přát jen tolik, kolik potřebuje k normálnímu životu. Pod normálním životem se rozumí blahobyť, při němž má člověk dost prostředků na to, aby jedl zdravou stravu, ale ne příliš drahé pochoutky, nosil oblečení odpovídající jeho postavení ve společnosti, přitom se nevychloubal, měl střechu nad hlavou a možnost intenzivně se věnovat duchovním praktikám.

Člověk při takovémto postoji k majetku a blahobytu snadno dosáhne šťastného života. Lpění na bohatství a na postavení ve společnosti je kamenem úrazu při vytváření

dobrých mezilidských vztahů, škodí duchovnímu životu člověka a postupně kazí jeho charakter. Avšak stává se, že člověk nepoužije své finanční prostředky k uspokojení smyslů, ale při službě Bohu a ve prospěch duchovního pokroku jiných lidí. V tom případě mu bohatství neuškodí, ale naopak bude napomáhat očistě jeho existence.

Bohatství je vždy plodem zbožnosti získané v minulosti (v minulých životech), ale na člověka klade velkou odpovědnost. Málokdo dokáže použít své bohatství správně. Člověk často nechápe zodpovědnost, kterou mu uložil Bůh, a to nutně kazí jeho osud. Jinými slovy, bohatství je těžká zkouška a každý v ní neobstojí. Proto člověk, jenž chce mít šťastný život, nesmí prosit Boha o bohatství, raději si má přát duchovní pokrok. Jestliže k duchovnímu rozvoji bude potřebovat peníze, Bůh mu je dá sám a nemusí ho o to prosit. Peníze představují velkou sílu, proto s nimi musíme zacházet opatrně. Podívejme se, co se říká v písmech o tom, jak člověk zbohatne, dosáhne úspěchu a co přináší chudoba.

Indický mudrc a filozof Čánakja Pandit se vyjádřil:
Pro pracovitěho člověka neexistuje chudoba. Když se člověk ještě nachází v matčině břiše, podmiňuje se už následujících pět věcí: délka jeho života, druh činnosti, bohatství, vzdělanost a doba smrti.

Lakšmí, bohyně úspěchu (bohatství a blahobytu), přichází sama tam, kde si neváží hlupáků, kde jsou zásoby obilí a kde se muž a žena nehašteří.

Kdo haní vědskou moudrost, kdo odmítá způsob života doporučený v písmech a kdo znepokojuje mírumilovné lidi, ten se nevyhnutelně dočká neštěstí a bídy.

Je lepší žít pod stromem v džungli obývané tygry a slony, jíst spadlé plody a pít pramenitou vodu, spát na trávě a místo oděvu nosit dřevěnou kůru než žít v bídě mezi svými příbuznými.

Nicméně vědy se zmiňují i o tom, že chudí lidé mohou být zbožnější než bohatí, kteří zaujímají vysoké postavení. Ve védských písmech se také hovoří o následcích nesprávného využití bohatství a zneužití vysokého postavení.

Bhagavadgíta [II. 42, 43, 44, 47]:

„Pevného ducha nejsou ti, kdo hluboce přilnuli k radosti a ziskuchtivosti, kdo neumějí rozlišovat omámení květnatou řečí nemoudrých lidí, upoutaných prázdným obřadem a tužbami, jejichž cílem je nebe. Slova takových lidí, ať jakkoli hojná, a různé náboženské úkony, které ukládají pro zdar světských věcí, ať jsou jakkoli četné, nevedou k vysvobození, Ardžuno, nýbrž působí jen to, že duše putuje od narození k narození. Tvůj úkol nemá nic společného s ovocem tvých činů!

Nechť odměna není podnětem jejich konání! Ale neoddávej se ani nečinnosti!“

* * *

Fyzická kompatibilita a zdravotní stav

V současné době se přikládá velký význam fyzické slučitelnosti manželů. Nedej bože, aby mladí lidé měli rozdílné sexuální preference nebo aby mezi partnery byl velký výškový rozdíl. Pro některé z nás mají dnes podobné věci prvořadý význam.

Není to tak jednoduché téma, jak se na první pohled může zdát. Někdy se stává, že se mladý muž ožení s dívkou, která má fyzickou vadu, a miluje ji celý život, ale jindy ani štíhlá postava ženy nepomůže k tomu, aby s ní partner byl šťastný, a s kráskou se rozvede.

V případě, že vědomí mladých lidí ještě nedosáhlo guny dobroty, harmonie a moudrosti, je lepší, aby v otázkách stavby těla byli kompatibilní. Jestliže u mladých lidí převládá sattva, otázky tělesné slučitelnosti jim sice nejsou lhostejné, ale jsou až na druhém místě.

Fyzická kompatibilita či inkompatibilita, tedy to, jak se k sobě partneři fyzicky hodí, se pozná pouhým okem. Chápání těchto otázek je uloženo v psychice každého člověka. Mladí lidé řízení vnitřním pocitem mohou už na první pohled snadno předpokládat, jestli mezi nimi vznikne fyzická přitažlivost. Například se jim líbí jejich tělesná konstituce. Mladí lidé mohou být přitom ovlivňováni špatnou karmou, ale před ní je nutné chránit se pomocí vědomostí, proto si probereme některé zákonitosti, jež se týkají této otázky:

- Jestliže dívka cítí sympatie k mladíkovi, který je vyšší než ona, pak se takovému mladíkovi musí líbit dívky, jež jsou menší než on.
- Jestliže má dívka souměrnou postavu, pak i mladíkovo tělo musí být souměrné.
- Malá dívka si nemá hledat příliš vysokého partnera, zatímco vysoká dívka nesmí pokukovat po menších chlapcích.
- Totéž se týká muže: nesmí si myslet, že bude fungovat fyzická kompatibilita ve vztahu s dívkami, které jsou vyšší než on.

V případě, že jeden z partnerů má odchylku od správného držení těla na určitou stranu, bude správné, jestliže jeho vyvolený (vyvolená) bude mít vadné držení těla na opačnou stranu.

Mladí lidé si obvykle vybírají protiklady. Dívka se sklonem k tloušťce si zpravidla najde hubeného chlapce a zavalitým, dobře živěným mladíkům se velmi líbí štíhlá děvčata.

Avšak u výšky tato zákonitost nefunguje. Menší dívka by si měla vzít za manžela muže, jenž není příliš vysoký. Jestliže je dívka vysoká, je lepší, aby její ná-

padník byl také vysoký. V případě, že se výška postavy odchyluje od normálu, opět platí zákonitost protikladů. Mladík menšího vzrůstu by si měl vybrat stejně vysokou dívku nebo o něco vyšší než on. Pro příliš vysokou dívku je lepší, jestliže se od ní bude její nápadník jen trochu lišit vzrůstem: bude o něco vyšší, případně o něco menší, nebo bude mít stejně vysokou postavu jako ona. Ve všech uvedených případech je vysoká pravděpodobnost, že si mladí lidé budou také rozumět v oblasti sexu. Přitom je nutné přihlížet k temperamentu manželů, neboť tady platí stejné zákonitosti.

Pro mladé lidi s normálním temperamentem a bez individuálních zvláštností je lépe, jestliže se jejich povahy budou shodovat. Je-li však mladík vznětlivější, tak by si měl raději najít vyrovnanější dívku. Stejně tak velmi citlivá dívka si musí hledat klidného partnera.

Jde o to, že fyzické odchylky od normy mají často psychický základ, a totéž lze říct o temperamentu.

Určitá psychická odchylka jednoho partnera se může kompenzovat opačnou odchylkou u druhého partnera, a tak se mezi mladými lidmi vytvoří rovnovážný stav.

Obdobně se odchylka tělesné konstituce člověka vyvažuje opačnou odchylkou jeho partnera. Může se tak projevovat jejich fyzická a sexuální kompatibilita.

Například jestliže je dívka velmi nervózní, ale mladík je poněkud zdrženlivý, může se v jejich vztahu projevovat psychická vyrovnanost. Totéž lze říct o jejich sexuální kompatibilitě.

Pokud adept na manželství nemá žádnou fyzickou ani psychickou vadu, pak je lepší, aby jeho partner měl také všechno v normálu. Jak už jsme se zmiňovali, mladí lidé obvykle cítí všechny tyto věci intuitivně, neboť mají takzvané *estetické cítění*. Někdy se však stává, že si člověk v důsledku špatné karmy vybere životního partnera, který nepřinese do vztahu fyzickou ani emoční harmonii. A co je ještě horší, osud mu pošle partnera se zjevnými fyzickými nebo psychickými vadami.

Mladí lidé se špatnou karmou jsou často přitahováni partnerem, jenž má určité odchylky v psychice nebo ve stavbě těla. Podobné sklony je nutné u sebe kontrolovat a nenechat se jimi ovládat.

V otázkách zdraví a duchovní vyspělosti musíme být maximálně pozorní. Tak například jestliže někdo z příbuzných nebo samotný adept na manželství uvádí v anamnéze neplodnost, pak je třeba si to rozmyslet dříve, než s ním spojíme svůj život.

Často se stává, že před svatbou jsou mladí lidé odhodlaní na základě vzájemných sympatií překonat všechna onemocnění, ale za určitou dobu, někdy hned po svatbě, se veškerý zápal a odhodlání ztratí, zejména když u partnera nastává horší období, začínají se projevovat

příznaky a nemoc se zhoršuje.

To je velký problém. Samozřejmě si každý chce najít zdravého partnera, ale onemocní-li v manželství blízký člověk, hrozí mu invalidita nebo například neplodnost, je nutné to přijmout jako osud a poctivě o něho pečovat. Nést tak těžké břemeno každý nedokáže.

K tomu musíme dodat, že v této situaci je třeba dát přednost člověku, jenž je sice těžce nemocný, ale usiluje o duchovno.

* * *

VZÁJEMNÉ POZNÁVÁNÍ A BUDOVÁNÍ VZTAHU V OBDOBÍ PŘED SŇATKEM

Už jsme hovořili o tom, že na jedné straně láska představuje štěstí, ale na druhé straně zavírá oči před zvláštnostmi povahy milovaného člověka. Je zajímavé, že zamilovaní mladí lidé (i když jsou zpočátku naladěni ušlechtilé) se v průběhu vývoje svého vztahu stávají stále více sobeckými. To postupně vede k únavě, negativismu a zklamání. Existuje pouze jedno východisko – nespěchat s intimními vztahy před sňatkem.

Každá dívka to obvykle chápe, ale mladí muži mají tendenci k důvěrnostem. Jestliže se dívka upřímně zamiluje, je pro ni velmi těžké bránit se objetí svého nápadníka.

Mladíci mají ještě jednu slabost: jakmile dosáhnou intimního vztahu, okamžitě ochladnou a začnou pomýšlet na jinou dívku. Z tohoto důvodu musí dívka bez ohledu na upřímnost svých citů důsledně a neoblomně vzdorovat nátlaku svého nápadníka.

Aby si dívka vytvořila se svým nápadníkem správný vztah, musí pochopit, že jestli se mu velmi rychle podvolí, mladík si jí nebude vážit. Proto se musí ze všech sil snažit, aby mírně a ohleduplně, ale přitom důrazně zchladila jeho horlivost. V případě, že se dívka stýká s mladíkem tajně a nikdo o jejich vztahu pořádně neví, dívka nemá možnost těmto intimitám zabránit.

Aby nestabilní rozum zamilované dívky nemohl mladík ovlivnit, musí dívka o jejich vztahu informovat své rodiče, v krajním případě starší přátele. Jakmile se objeví z jeho strany snaha o rychlé sblížení, je nejlepší ho okamžitě seznámit s rodiči. Při vhodné příležitosti mu dívčin otec musí vysvětlit, že bude-li se chovat k jejich dceři drze a bezohledně, tak mu zakážou, aby se s ní stýkal.

Otec přirozeně lpí na své dceři, proto v srdci pociťuje skrytou žárlivost k jejímu nápadníkovi. Avšak otec musí být velmi opatrný, aby tato žárlivost nevedla k tomu, že se dívka bude bát otcovy přísnosti a začne se stýkat se svým vyvoleným tajně. Otec se musí seznámit

s jejím nápadníkem po dobrém, ale měl by se k němu přitom chovat vážně a přísně. Stává se, že dívčin otec se nechová k jejímu nápadníkovi ani vážně, ani pozorně, buď se mu vysmívá, nebo poukazuje na jeho nedostatky. Mladík přesto musí strpět od otce dívky všechny urážky, neboť stoupne v očích samotné dívky i jejích příbuzných. Pokud se začne stavět na zadní před dívčiny rodiči, pokazí vztahy nejen s nimi, ale i se svou vyvolenou.

Dívka v této situaci musí zaujmout neutrální pozici. Chlapci musí vysvětlit, že ho její přísný otec má rád, ale podle svého, a otce musí upozornit na přednosti v povaze svého vyvoleného. Kromě toho by každý nápadník měl vědět, že milující otec chrání svou dceru, a proto se k němu chová poněkud zaujatě. Nic se nedá dělat, mladík musí trpět. Ve skutečnosti je to dokonce dobře, protože otcův postoj zbaví dívku iluzí.

Jestliže mladík i přes to všechno ještě před svatbou zhoršuje vztahy s dívčiny rodiči a nedokáže s tím nic udělat, je to pro dívku nepříznivé. Měla by se vážně zamyslet, zda má smysl s ním spojovat svůj osud.

Když dívka neposlouchá své rodiče, tak ve vztahu s mladíkem ztrácí veškerou ochranu. To může vést k tomu, že dívku využije a začne jí diktovat podmínky jejich *vřelejšího* vztahu, dokud ho neomrzí. Potom ji opustí, a to je všechno.

Nyní si řekneme, jak si mladí lidé mají budovat vztahy s rodiči mladíka.

Pro dívku je dobré, že se seznámí s chlapcovými rodiči, ale nemusí se s nimi hned sbližovat. Nejprve se musí přesvědčit o jeho upřímnosti a vážných úmyslech.

Jestliže předčasně naváže vztah s jeho rodiči, v případě zklamání pro ni bude těžké se s ním rozejít. Jde o to, že si dívka rychle vytvoří citové pouto k příbuzným svého milovaného, a tak se do jejich vztahu začne vměšovat jeho příbuzenstvo, a to může překazit správnou volbu.

Pokud se dívce nepodařilo odolat naléhání nápadníka, který využil její bezbrannosti, a svolila k intimnímu vztahu, tak se musí chovat jinak. Je nutné, aby se hned seznámila s jeho rodiči, a to co možná nejlíže, neboť to zvýší její šanci se za něho provdat a získat podporu, nebo dokonce zastání ze strany jeho rodičů.

Pokud jde o intimní vztahy před svatbou, už jsme dané téma několikrát posuzovali na stránkách této knihy.

V současné psychologii převládá názor, že se mladí lidé musí před sňatkem vzájemně lépe poznat, protože čím důvěrnější bude jejich vztah před svatbou, tím lépe pochopí, co je čeká v budoucnosti.

Avšak obvykle všechno probíhá úplně jinak. Jestliže mladí lidé prožívají před svatbou příliš bouřlivou lásku, přitom nemají vůči sobě vzájemné závazky,

brzy se jim vztah omrzí a hledají důvod k rozchodu. Nekontrolované emoce (vztahy) vždy vedou ke smutnému konci.

To platí obecně. Jestliže máme něco rádi nebo naše mysl po něčem touží, naučme se být střídmí. Dejme tomu, že máme rádi med. Abychom se jej rychle nepřejedli a uchovali si zdravou chuť na med, je nutné jej konzumovat v malém množství a jen v době jídla. Tímto způsobem si udržíme zdravý vztah k medu na dlouhou dobu.

Nebudeme-li se řídit touto radou a najíme se medu alespoň jedenkrát do sytosti, samozřejmě jej nepřestaneme mít rádi. Avšak problém spočívá v tom, že příště nedosáhneme stejného výsledku. Aby účinek medu byl stejně silný jako minule, musíme sníst ještě více medu.

Možná se objeví nový pocit štěstí, ale střídavě s příznaky přesytenosti a přejedení. Po určité době se tím navíc vyvolá trvalá averze na med. S intimními vztahy se děje totéž.

Láska mezi mužem a ženou představuje nejsilnější projev materiálního štěstí. Poněvadž toto štěstí je materiální, při jeho zneužívání se může omrzet.

Z tohoto důvodu dívka, jestliže mladíka opravdu miluje, mu nesmí dovolit žádné důvěrnosti, neboť jen tak zůstane vztah pevný a spolehlivý. Rodiče i samotná dívka musí zabránit chlapci, aby se předčasně zmocnil těla své milované.

V žádném případě nejsem proti romantice, ale podle věd nadměrná sexuální touha, zejména před svatbou, nutně kazí zatím nepříliš stálý vztah mladých lidí. Čím dříve se lidé oddávají tělesné rozkoši, tím nižší emoce rozvíjejí ve svém vztahu. Nevyhnutelně to vede k tomu, že si přestávají vážit jeden druhého, neboť na sobě začínají vidět spoustu chyb.

Před intimními vztahy si mladí lidé připadali skoro jako andělé, ale poté, co se důvěrně sblížili, zjišťují vzájemné nedostatky. Tato proměna ve vnímání partnera vyvolává velké překvapení a zklamání v srdcích životně nezkušených chlapců a dívek. Ostatně ani dospělí lidé se nemají před sňatkem příliš důvěrně sblížovat, protože medem se může přejít jak mladý, tak dospělý člověk. Mimochodem dospělý člověk má větší šanci, že bude mít potíže a přijde o své medové štěstí.

Módní trendy nejsou vždy pravdivé. Většina současných párů při předčasném sblížení nepostupuje správně. Snaží se co nejrychleji mít vzájemný požitek, ale jakmile se pobaví, vzájemně ochladnou. Vzhledem k tomu, že si zvykli být spolu, rozhodnou se, že určitou dobu budou společně žít.

Uvědomují si, že už k sobě necítí dřívější lásku, proto neuzavírají občanský ani církevní sňatek, ale žijí

spolu v nesezdaném soužití. Tyto nepevné svazky často vznikají na přání muže. Dívka obvykle lépe chápe, že nesezdané soužití nevede k ničemu dobrému, ale když vidí, že se pak o ni mladík brzy přestane zajímat, souhlasí s tímto nepevným rodinným vztahem. Proč je špatné nesezdané soužití, jež je v současné době tak aktuální?